

DIDACTISCH CONCEPT

Olympia

1) Ontvangst

De docent staat bij de deur en ontvangt de leerlingen. Hierdoor is er ook toezicht op de gangen. Leerlingen gaan één voor één de klas in. Ze worden door de docent gezien en begroet. Docent kan zo de stemming in de klas waarnemen. De leerlingen gaan op een eigen vaste plaats zitten en leggen al de benodigde leermiddelen op de tafel. Aan het begin van de les, of gedurende de les worden de absenten in Magister ingevoerd. Indien het systeem niet optimaal werkt of de situatie in de les laat het niet toe, dan kunnen de absenten ook direct na de les worden ingevoerd.

2) Terugkoppeling vorige les

Het huiswerk wordt gecontroleerd (de eerste 6 weken altijd en daarna naar behoefte en noodzaak). Het huiswerk wordt besproken en nagekeken. De leerlingen krijgen individuele beurten. De docent legt het verband tussen vorige lessen en de nieuwe les.

3) Doel, onderwerp en planning

Aan het begin van de les wordt het doel van de les duidelijk benoemd, net als de onderwerpen die tijdens de les aan bod komen (bijvoorbeeld door dit op het bord te noteren). Hierbij is een realistische planning belangrijk. Dit biedt leerlingen houvast. De les moet voorbereid zijn om de planning te kunnen realiseren. Indien de planning niet gehaald wordt, moet dit aangegeven worden bij de leerlingen.

4) Instructie geven en vragen stellen

Leerlingen worden door middel van afwisselende werkvormen en veel interactie actief bij de les betrokken.

Voorkennis over en nieuwsgierigheid naar het onderwerp worden geactiveerd. Hierbij worden ook actuele voorbeelden en teksten (internet, krant, films) gebruikt en worden vragen aan de leerlingen gesteld.

Vragen moeten één voor één kort en duidelijk gesteld worden. Veel leerlingen hebben tijd nodig om de vraag 'te laten landen' en te zoeken naar een antwoord. Geef deze leerlingen ook de benodigde tijd. Vermijd vraagzinnen zoals: "Zou je dit wel doen?", terwijl wordt bedoeld: "Dat mag je niet doen".

Leerlingen moeten antwoorden in hele zinnen, zonder dat de docent aanvult. De docent laat de zin herformuleren wanneer de zin niet klopt. Indien nodig herhaalt de docent op de juiste manier datgene wat de leerling gezegd heeft.

Veel van de leerlingen hebben moeite met lezen. Daarom hangt in elk lokaal een stappenplan voor begrijpend lezen.

Nieuwe lesstof wordt voorgelezen door één of meerdere leerlingen. De voorgelezen tekst wordt besproken en door middel van interactie wordt getoetst of de tekst begrepen wordt. De moeilijke woorden worden benoemd en op het bord geschreven. De taalontwikkeling wordt gestimuleerd door de moeilijke woorden meer aanschouwelijk te maken (meer 'met de handen te praten'). Leerlingen die er baat bij hebben kunnen in werkboeken woorden of zinnen markeren.

Het is belangrijk dat instructies ook altijd mondeling gegeven worden. De docent deelt de instructie op in delen, gebruikt duidelijk taal, spreekt in een rustig tempo en stelt controlevragen. De instructie moet kort zijn, zonder uitweidingen. Veel tussenvoegsels, dubbelzinnigheden, sarcasme en abstracte begrippen moeten vermeden worden. Non-verbale communicatie wordt niet door elke leerling begrepen.

Voor de leerlingen is het prettig als een gedeelte van een opdracht wordt voorgedaan. Indien een instructie niet is begrepen, moet de instructie herhaald worden. Het gebruik van synoniemen wordt niet door elke leerling begrepen. De inhoud van de herhaling moet hetzelfde zijn.

De uitleg moet afgestemd zijn op de cognitieve verschillen tussen leerlingen. Binnen de les wordt gedifferentieerd op drie niveaus: leerlingen die de lesstof begrijpen en meer uitdaging nodig hebben, leerlingen die met enige uitleg zich de lesstof eigen kunnen maken en leerlingen die extra uitleg nodig hebben om de lesstof te kunnen beheersen. In het document 'Differentiëren binnen de lessen op Olympia' is per vaksectie beschreven op welke wijze invulling wordt gegeven aan het differentiëren.

5) (Huis)werk in de klas maken

Na het geven van de instructie zullen er leerlingen zijn die niet goed aan de slag kunnen. Dit is niet per definitie onwil, deze leerlingen hebben een individueel steuntje in de rug nodig, bijvoorbeeld in de vorm van extra uitleg. Veel leerlingen hebben moeite met een stapsgewijze aanpak van een opdracht, hierbij is de begeleiding door de docent steeds noodzakelijk. De leerlingen werken ongeveer 15 minuten zelfstandig in de les, zodat de docent erop kan inspelen als iemand iets niet begrijpt. Leerlingen mogen vragen stellen.

Tijdens het zelfstandig werken van de leerlingen kan de docent door de klas lopen en de leerlingen begeleiden. Sommige leerlingen durven niet goed te vragen en de docent kan zo waarnemen of de leerling de stof begrijpt. Er kan gebruik gemaakt worden van een uitlegtafel, waar leerlingen met vragen naar toe kunnen.

Maak leerlingen ook bewust van hun taalverzorging. Benoem dat iedere zin met een hoofdletter begint en eindigt met een punt. Bij het maken van een opdracht op de computer lettertype ARIAL 12 gebruiken.

6) Lesafsluiting

Het is belangrijk om aan het eind van de les niet in tijdnood te komen. Beëindig de les ruim op tijd, zodat feedback op de les gegeven kan worden.

De docent geeft feedback op de volgende punten:

1. Wat was het doel van de les, is dat doel door de leerlingen bereikt? Stel controlevragen.
2. Wat kunnen de leerlingen doen om de resultaten te verbeteren?
3. Wat is de volgende stap in het leerproces van de leerlingen?

De docent geeft complimenten indien van toepassing. Het huiswerk wordt altijd op het bord en in Magister genoteerd. De leerlingen ruimen hun spullen en eventuele rommel op en zetten stoelen/tafeltjes recht. De docent controleert dit. De leerlingen blijven daarna op hun plaats zitten. Pas als de bel is gegaan, iedereen klaar is met opruimen en de docent toestemming geeft, mogen de leerlingen het lokaal verlaten. De docent gaat aan het einde van de les indien mogelijk mee naar de deur, zodat er weer toezicht is op de gangen. Bij het verlaten van het lokaal moeten de ramen gesloten worden.